nieuws

Met welk compromis kan cd&v wel akkoord gaan?

nieuws

“We staan écht heel dicht bij een akkoord, we vragen alleen dat er gelijk wordt overgestoken”, is te horen bij cd&v. De partij wil dat de beslissing over het extern salderen en over de vergunningsdrempels nu wordt genomen en niet vooruit wordt geschoven zoals N-VA heeft voorgesteld. “Dit akkoord zou ontzettend veel inspanningen vragen van landbouwers, daar moet tegenover staan dat jonge boeren meteen zekerheid moeten krijgen over de ruimte om zich te ontwikkelen. Dat opnieuw op de lange baan schuiven, zorgt alleen maar voor verdere onzekerheid”, klinkt het op het kabinet-Brouns.

6 MAART 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 7 MAART 2023 1:20

Update 6/03 - 18u20

Het is geweten dat er nog twee knelpunten overeind bleven na de nachtelijke onderhandelingen van vorige week: de gelijkschakeling van landbouw en industrie in de vergunningsverlening en het principe van salderen waarbij het voor landbouwers mogelijk is om de stikstofruimte van een stoppende collega uit de buurt over te nemen. Op die twee punten bleven N-VA en cd&v lijnrecht tegenover elkaar staan.

“Verantwoordelijkheid over verder verloop ligt bij N-VA”

Heel het weekend was er bilateraal overleg tussen Vlaams minister-president Jan Jambon (N-VA) en de andere regeringspartners. Zondagavond riep Jambon het kernkabinet met de moed der wanhoop samen voor wat hij zelf een “ultiem voorstel” noemde. Na een paar uur werd duidelijk dat dit voorstel cd&v niet kon bekoren. De partij verliet de onderhandelingstafel en Jambon moest de pers vertellen dat N-VA en Open Vld bij meerderheid de conceptnota stikstof hadden aangenomen. Hij stelde ook een ultimatum aan cd&v: dit akkoord goedkeuren of uit de regering stappen.

nieuws

"Ultiem voorstel" levert geen stikstofakkoord op

De christendemocraten zijn allerminst onder de indruk. “De Vlaamse regering moet in consensus beslissen. Die consensus is er niet”, zegt Bram Bombeek, woordvoerder van minister Brouns. “Het is aan N-VA om te bepalen of men in het parlement naar een alternatieve meerderheid wil zoeken. Als de partij dat doet, dan moet ze afscheid nemen van de regering zoals die vandaag is samengesteld. Dat is de verantwoordelijkheid die N-VA als leidende formatie in Vlaanderen draagt.”

“Beslissingen niet voor ons uit schuiven”

5 MAART 2023

Volgens Brouns blijft cd&v verder beschikbaar om te onderhandelen, zo gaf hij vanochtend al aan op Radio 1. Dat wordt ook herhaald door zijn kabinet. “We staan bijzonder dicht bij een akkoord”, klinkt het. “Zowel N-VA als wijzelf hebben al heel wat toegevingen gedaan, maar wij vragen dat de knopen nu doorgehakt worden, niet over een paar jaar. Zaken als de gelijkschakeling van landbouw en natuur en het extern salderen moeten meteen in het akkoord vervat zitten. Rechtszekerheid betekent dat er meteen bij het afsluiten van het akkoord duidelijkheid is, niet over een paar jaar.”

Daarmee doelt de partij op het voorstel van N-VA om het extern salderen pas toe te laten wanneer uit een milieueffectenrapport (MER) blijkt dat het haalbaar is. “De hele krokusvakantie is er onderhandeld over dat extern salderen, over een milieueffectenrapport is toen met geen woord gerept. Waarom komt N-VA daar nu plots mee af?”, vraagt cd&v zich af. De partij is ervan overtuigd dat zo’n MER-onderzoek juridisch niet nodig is. “Men wil ons met een kluitje in het riet sturen”, zo is te horen. Cd&v vreest dat N-VA dit principe over de verkiezingen van 2024 wil tillen om op die manier deze beslissing uiteindelijk terug te draaien.

“Waarborgen ingebouwd bij salderen”

“De komende jaren zullen heel wat landbouwers stoppen omdat ze geen opvolger hebben. Voor jonge landbouwers die rond hetzelfde natuurgebied liggen, willen we dat ze de kans krijgen om de uitstootrechten van die stoppende landbouwers deels over te nemen. Op die manier laat je de demografie meespelen, iets wat we tot nu toe niet deden in het voorlopige akkoord. Je speelt dus in op een natuurlijke trend in de landbouw in plaats van erop vooruit op te lopen.”

Nochtans was cd&v naar eigen zeggen bereid tot toegevingen om aan de vrees van N-VA, dat dit alleen maar zou leiden tot schaalvergroting en dat de druk op natuurgebieden niet zou verminderen, tegemoet te komen. “We hebben een heel aantal waarborgen ingebouwd. Zo zou eerst 60 procent van de uitstoot worden weggenomen en enkel met het overschot zou gesaldeerd kunnen worden. Op die manier verandert salderen niets aan het scenario zonder salderen waarbij elke varkens- en pluimveehouder zonder ammoniakemissiearme stallen zijn uitstoot met 60 procent moet verminderen tegen 2030 en elke rundveehouder met 15 procent”, aldus het kabinet van Brouns. En andere waarborg die voor cd&v kon ingebouwd worden om de N-VA-vrees voor schaalvergroting tegen te gaan, is dat er een limiet komt: er zou voor maximaal 1.500 kilo ammoniak mogen gesaldeerd worden.

Open Vld zat op zelfde lijn als cd&v over extern salderen

Het principe van extern salderen opnemen in het stikstofakkoord was ook een vraag van Open Vld. “Op dat vlak stonden we schouder aan schouder met cd&v”, vertelt Vincent Verbeecke, woordvoerder van Vlaamse viceminister-president Bart Somers (Open Vld). "We hadden ook liefst gehad dat dit meteen geïmplementeerd zou worden in plaats van eerst nog een milieueffectenrapport te laten opmaken."

De voorwaarde dat Open Vld toch mee ging in het voorstel van N-VA, is dat dit administratief proces ten laatste tegen december wordt afgerond. "Daar heeft N-VA zich voor geëngageerd”, aldus Verbeecke. Hij wijst er ook op dat er sowieso een NER-databank (nutriëntenemissierechten) moet opgebouwd worden om extern salderen mogelijk te maken. “Dat zal ook de nodige tijd vragen. Vandaar dat we ook zijn meegegaan in de vraag van N-VA om eerst een MER uit te voeren. We hadden het liever anders gezien, maar op een bepaald moment moet je een consensus vinden.”

“Geen absolute vergunningsdrempel”

En dan is er natuurlijk nog het andere twistpunt: de ongelijke behandeling tussen landbouw en industrie in de vergunningsverlening. Om te begrijpen wat cd&v op dit vlak vroeg, is enige duiding nodig. Vandaag moet de industrie tot aan een drempel van 1 procent niet aantonen dat er geen schadelijke impact is op de natuur. Boven die drempel moet men dat bewijs via een individueel onderzoek, de zogenaamde passende beoordeling, aanbrengen. Is die passende beoordeling gunstig, dan kan een bedrijf een bijkomende vergunning krijgen. Volgens cd&v is die passende beoordeling voor industriële projecten vaak alleen nodig voor projecten met een heel grote uitstoot.

nieuws

Als cd&v de ongelijkheid tussen landbouw en industrie aankaart, dan gaat het niet alleen om de drempel waarbij een passende beoordeling nodig is. In de conceptnota staat dat landbouwbedrijven vanaf een drempel van 0,025 procent, 40 keer strenger dus dan industrie, moeten aantonen dat hun project geen schade aan de natuur aanbrengt.

Daar bovenop geldt er voor landbouw ook een tweede drempel. Boven die drempel krijgen landbouwbedrijven zelfs geen vergunning, ook al kunnen ze via een passende beoordeling

Somers: "Gelijkschakeling industrie en landbouw in de praktijk bijna onmogelijk"
20 FEBRUARI 2023

aantonen dat er geen schade is aan de omliggende natuur. "Het gaat dus om een absolute vergunningsdrempel", zegt cd&v. "Op die manier wordt landbouw een tweede keer gediscrimineerd tegenover industrie." In de conceptnota ligt die drempel op 0,025 procent. N-VA was akkoord om deze drempel te herevalueren in 2025 om te bekijken of die drempel eventueel zou kunnen stijgen naar 0,8 procent, "op voorwaarde dat het stikstofbad voldoende was leeggelopen".

Voor cd&v betekent dat opnieuw dat de beslissing vooruit wordt geschoven, wat de onzekerheid voor de landbouwers in stand houdt. Nochtans zou de partij ook op dit vlak een aantal toegevingen gedaan hebben. “We hebben een voorstel gedaan waarbij we aanvaarden dat de bestaande vergunbaarheidsdrempel (1% voor industrie en 0,025% voor landbouw) blijft zoals hij is, om zo tegemoet te komen aan de bezorgdheden van N-VA”, luidt het.

Significantiekader ammoniak (veehouderijen en mestverwerkingsinstallaties)

Er wordt gewerkt met een variabele beoordelingsdrempel (boven de 0,025% *de minimis* drempel, zie hoger) waaronder vergunningen kunnen worden afgeleverd. Deze variabele drempel houdt rekening met de in uitvoering zijnde maatregelen inzake ammoniakreducties: indien deze inspanningen toenemen kan ook de variabele drempel stijgen.

Indien de ammoniakreductiedoelstelling van de PAS voor 2030 wordt gehaald, komt de variabele drempel op 0,8% te liggen. De drempel wordt eveneens tweejaarlijks geëvalueerd a.d.h.v. metingen en desgevallend aangepast.

Aandeel voorziene depositie van de IIOA t.o.v. de KDW van de getroffen gevoelige habitat in de toetszone	Gevolg
0,025% > x ≤ VARIABEL (max. 0,8%)	Vergunbaar mits in de passende beoordeling rekening wordt gehouden met de gebiedsspecifieke situatie, waarbij de effecten van de (generieke) reductiemaatregelen op het getroffen habitat mee in kaart worden gebracht
x > VARIABEL (max. 0,8%)	Niet vergunbaar

De dynamische drempel wordt bepaald door de hoeveelheid gerealiseerde depositiereducties uit NH3-emissies, mee onder de drempel te nemen. Hierdoor kan deze (variabele) drempel toenemen naargelang de uitvoering van reductiemaatregelen. Voor het bepalen van de startdrempel werd gekeken naar de hoeveelheid vrijgestelde emissies van 1% voor NOx emissies.

De passage uit de conceptnota stikstof van februari 2022 waaruit blijkt dat landbouwbedrijven boven een significantiedrempel van 0,8 procent geen vergunning kunnen krijgen

In ruil wil cd&v meteen de zekerheid dat de drempel van 0,025 procent voor landbouw kan opschuiven tegen 2030. Er moet dan ook een gelijkschakeling met de industrie gebeuren: dus niet 0,8 procent, zoals N-VA voorstelt, maar 1 procent. Daarnaast willen de christendemocraten ook de absolute vergunningsdrempel voor landbouwbedrijven weg. Dus wanneer een passende beoordeling aantoont dat er geen schadelijke effecten zijn op een nabijgelegen natuurgebied moeten landbouwbedrijven met een impactscore van 1 procent ook een vergunning kunnen krijgen, net zoals dat vandaag al kan bij industrie. Bovendien is de partij ook akkoord om bij een impact van meer dan 1 procent de verplichting tot implementatie van de best beschikbare technieken en tot extern salderen op te leggen aan landbouwbedrijven.

Open Vld: “Gelijkschakeling, maar zonder nieuw openbaar onderzoek”

Er zijn twee uitgangspunten waarop Open Vld de discussie hierover heeft aangevat: er moet een gelijkschakeling tussen landbouw en industrie komen, maar dit mag niet de aanleiding vormen tot een nieuw openbaar onderzoek. “Een nieuw openbaar onderzoek zou het begin betekenen van een vergunningenstop”, meent Vincent Verbeecke, woordvoerder van Somers. “Ook hier hebben we

met cd&v gestreden om die significantiedrempel op termijn op te trekken en N-VA heeft op dat vlak ook toegegeven om die naar 0,8 procent te brengen."
Het verschil tussen het eisenpakket van cd&v en Open Vld is dat de christendemocraten die gelijkschakeling nu al meteen willen vastleggen, terwijl de liberalen ermee akkoord zijn om de beslissing daarover pas te nemen na een evaluatie in 2025. "Dat zou leiden tot een nieuw openbaar onderzoek", klinkt het bij Open Vld. "Vandaar dat we gekozen hebben voor het compromis en de volledige gelijkschakeling pas te laten ingaan nadat duidelijk is dat het stikstofbad leegloopt."
Over de schrapping van de absolute vergunningsdrempel voor landbouw die cd&v vraagt, is bij Open Vld het volgende te horen. "Dat is het eerste dat ik ervan hoor, dat klopt niet."

"Mitsen en maren zorgen niet voor zekerheid"

Dat was het aanbod dat cd&v naar eigen zeggen deed. "Van in het begin hebben wij een duidelijke lijn gevolgd", zegt minister Brouns aan VTM Nieuws. "We willen de natuurkwaliteit verbeteren en de landbouw zal inspanningen doen. Maar er is wel toekomstperspectief nodig voor jonge boeren." De partij benadrukt het heel constructief heeft willen meewerken aan een consensus en dat het daar nog steeds toe bereid is. "Maar we vragen heel grote inspanningen aan de landbouwsector. Om dat mogelijk te maken, moeten jonge boeren ook de ruimte krijgen om zich verder te ontwikkelen. Door mitsen en maren in het akkoord te plaatsen, verlengen we alleen maar de onzekerheid. En het gevolg is dat we een hele generatie jonge boeren tegen 2030 kwijt zullen zijn", aldus nog het kabinet van Brouns.
Als ultiem aanbod om cd&v te paaien, deed N-VA nog het voorstel voor een vrijwillige opkoopregeling van bijna-pensioengerechtigde boeren om zo ruimte te creëren voor jonge landbouwers. In dat voorstel was er sprake van om de nutriëntenemissierechten van die landbouwers op te kopen aan 1 euro per stuk. Cd&v noemt dat geen ernstig voorstel. "Dat bedrag is veel te laag. Een opkoopregeling moet dienen om versneld ruimte te creëren bij boeren die voor hun pensioen staan. Als het niet aanlokkelijk is voor de boeren om erin te stappen, dan blijft men in de praktijk met de situatie zitten dat de landbouw op slot blijft", aldus Bombeek.

Uitgelicht
LIVEBLOG: Dit was de boerenbetoging in Brussel van vrijdag 3 maart
nieuws
Het stikstofdebacle, het uitblijven van een goedkeuring voor het Vlaamse GLB, het nieuwe mestactieplan... Meer dan 2.800 land- en tuinbouwers van over heel Vlaanderen trekken op...
3 MAART 2023
Lees meer

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy

Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen
Crafted by Brigada